

2010-12-14

Dnr 43-2010:1397

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Amsbergs skola
i Borlänge kommun

2010-12-14

Rektor Bo Sundstedt

Amsbergs skola

781 81 Borlänge

Borlänge kommun

781 81 Borlänge

Tillsyn i Amsbergs skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

På Amsbergs skola når år 2010 mellan 82 och 100 procent av eleverna målen i de olika ämnena som redovisas i årskurs 5. Andelen elever som når målen i årskurs 3 år 2010 varierar mellan 73 och 100 procent. Av intervjun med rektorn framgår att alla elever i behov av särskilt stöd inte får sådant stöd i tillräcklig omfattning och att alla elever i behov av studiehandledning på sitt modersmål inte alltid får detta. Skolinspektionen bedömer att det är angeläget att särskilt stöd ges, så att alla elever ges bättre förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Det framgår av intervjun med rektorn att rektorn tar pedagogiskt ansvar för den verksamhet han leder och att skolan systematiskt försöker utveckla kvalitén i verksamheten. Skolan tycks ha fokus på elevernas utveckling och rektorn följer på olika vis upp och utvärderar undervisningen. Uppföljningen och utvärderingen av undervisningen måste dock utvecklas ytterligare i det avseendet att rektorn i högre grad bl.a. behöver följa upp och utvärdera i vilken grad undervisningen ger eleverna möjlighet att själva formulera sina ståndpunkter, lyssna, diskutera och använda sina olika kunskaper för att lösa problem. Individuella studieplaner, åtgärdsprogram måste utvecklas för att uppfylla författningarnas krav. Skolan måste ta fram en plan mot kränkande behandling där eleverna är delaktiga i framtagandet av densamma.

Enligt rektorn präglas skolan av arbetsro och goda relationer mellan barn och vuxna.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Amsbergs skola identifierat följande brister.

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan samt kursplanerna).
- De nationella målen är inte i tillräcklig utsträckning styrande för verksamheten (2 kap. 2 § 1985 års skollag, första stycket, tredje meningen, 4 kap. 1 § andra stycket skollagen, 2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen, 7 kap. 2 § grundskoleförordningen, 14 a kap. 8 § 1985 års skollag, 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Rektorn följer inte upp lärarnas undervisning i tillräcklig grad (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräckligt och anpassas inte alltid efter deras ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevers ansvar och inflytande).
- Studiehandledning på elevens modersmål ges inte i tillräcklig omfattning till alla elever i behov av detta (1 kap. 2 § andra stycket sista meningen 1985 års skollag, 5 kap. 1-2 §§ grundskoleförordningen).
- Skolan erbjuder inte alla elever garanterat antal undervisningstimmar (4 kap. 3a § 1985 års skollag, 1 kap. 2 § första stycket grundskoleförordningen, 2 kap. 10 § grundskoleförordningen).

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Borlänge kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Borlänge kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Mats Peterson

Undervisningsråd

Skolinspektionen

Tillsyn i Amsbergs skola

Datum 2010-12-14

3 (3)

Dnr 43-2010:1397

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Bedömningar för Amsbergs skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borlänge kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Amsbergs skola den 23 november 2010. Ansvariga för tillsynen har undervisningsrådet Mats Peterson och utredarna Peter Jansson och Johan Pellberg varit.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Amsbergs skola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Amsbergs skola, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Amsbergs skola

Tabell 1. Antal elever på Amsbergs skola

Amsbergs skola	Antal elever
Förskoleklass	11
Grundskola	59

Källa: Skolans egen uppgift november 2010

Amsbergs skola är belägen i nordvästra Borlänge och består av förskoleklass och grundskola årskurs 1-6. På skolan finns 70 elever. Skolan tillhör Borlänge skolområde.

Skolan är organiserad i ett arbetslag för förskoleklass t.o.m. årskurs 5. På skolan finns en rektor som har varit rektor på skolan i ca ett år. Rektorn har även ansvar för fritidshem knutet till skolan. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen beskrivs dock i separat rapport.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan måste vidta åtgärder så att alla elever ges bättre förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Motivering:

Amsbergs skola har en sammanställning för år 2010 avseende hur stor andel av eleverna som nått målen i årskurs 5: 82 procent når målen i engelska, 100 procent i idrott och hälsa, 82 procent i matematik, 100 procent i fysik, 100 procent i religionskunskap, 82 procent i svenska och 100 procent i samhällskunskap. Andelen elever som når målen i årskurs 3 år 2010 är enligt skolan 73 procent i engelska, 73 procent i svenska, 82 procent i matematik, 100 procent i idrott och hälsa och 91 procent i naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen.

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar skolans egen statistik från år 2009 att alla elever når målen i ämnena svenska, matematik och engelska.

Rektorn förklarar den bristande måluppfyllelsen med att skolan inte har möjlighet att ge särskilt stöd i tillräcklig utsträckning. Tillsynen visar att studiehandledning på elevens modersmål inte ges i tillräcklig utsträckning (se bedömningsområde fokus på skolans uppdrag).

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn måste vidta åtgärder så att de nationella målen i högre utsträckning är styrande för verksamheten.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket, tredje meningen, 4 kap. 1 § andra stycket, 14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 kap. 15-16 §§, 5 kap. 1 §, 7 kap, 2 § grundskoleförordningen

2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Rektorn för tillsammans med personalen på skolan diskussioner kring hur undervisningen kan utvecklas. Rektorn uppger att särskilt stöd ges till elever i behov av detta, men inte i tillräcklig utsträckning.

När det gäller svenska som andraspråk uppger rektorn att skolan arbetar så gott de kan med detta men att det inte finns formell kompetens på skolan för att erbjuda undervisning i ämnet i enlighet med kraven i förordningen.

De exempel på individuella utvecklingsplaner (IUP) och åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte de formella kraven i författningarna, de behöver tydligare kopplas till de nationella målen. Skolans saknar en aktuell plan mot kränkande behandling.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn måste i större utsträckning inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Av tillsynen framkommer att rektorn i olika sammanhang följer upp och utvärderar verksamheten på Amsbergs skola. I samtalet med rektorn framkommer också att han följer upp lärarnas undervisning på olika sätt. Däremot tar inte rektorn reda på i vilken grad läroplanens mål att sträva mot genomsyrar undervisningen, d.v.s. om all undervisning ger eleverna möjlighet att t.ex. argumentera, reflektera och pröva olika ståndpunkter. Uppföljningen av undervisningen på ämnesnivå kan även utvecklas i de ämnen där blockundervisning sker.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömning:**

Rektorn måste säkerställa att eleverna ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas samt att inflytandet anpassas utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Av tillsynen framgår att rektorn och skolans personal arbetar med att skapa engagemang hos eleverna och en god miljö för lärande. Enligt rektorn arbetar lärarna på olika sätt för att ge eleverna inflytande. Rektorn uppger dock att elevinflytande inte har diskuterats mellan honom och lärarna i så stor utsträckning och att elevinflytandet troligtvis bör kunna öka och bättre anpassas efter elevernas ålder och mognad.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömning:**

Rektorn måste se till att elever i behov av studiehandledning på modersmålet får sådant stöd och att alla elever garanteras rätt undervisningstid.

Författningstext:

1 kap. 2 § andra stycket sista meningen, 4 kap. 3 a § 1985 års skollag

1 kap. 2 § första stycket, 2 kap. 10 §, 5 kap. 1-2 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Rektorn på skolan säkerställer i stort att eleverna har tillgång till den utbildning de har rätt till. I intervjun med rektorn framkommer dock att elever i behov av studiehandledning på sitt modersmål inte får sådant stöd i tillräcklig omfattning.

Av intervjun med rektor framkommer att de elever som undervisas i sitt modersmål får sin undervisning genom att lämna de ordinarie lektionerna. Det innebär att dessa elever inte får de undervisningstimmar de har rätt till i andra ämnen enligt den nationella timplanen. Förläggandet av modersmålsundervisningen följer således inte grundskoleförordningens krav.